

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 39, 2023

2023-09-27

Sammanfattning

De europeiska energipriserna har stigit under de två senaste veckorna, bland annat till följd av exportbegränsningar från Ryssland och en oro över tillgängligheten på amerikansk LNG.

Den 21 september meddelade Ryssland att man inför ett tillfälligt exportstopp för bensin och diesel för att dämpa de inhemska drivmedelspriserna. Exportstoppen har lett till ökande priser på råolja och oljeprodukter och det är idag oklart hur länge stoppet kommer att gälla. Det är framför allt kopplingen till medeldestillatmarknaderna som är tydlig, där Ryssland står för en substantiell andel av exporten.

Priset vid den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden TTF M+1 stängde den 25 september på EUR44,4 per MWh vilket är en ökning från förra marknadsbrevet. De europeiska naturgaslagren är fortsatt på mycket höga nivåer för årstiden och uppgick den 26 september till 95 procent.

Priset på kol i Europa steg med nästan 10 procent under dagarna som följde på publicering av det förra marknadsbrevet, men har sedan dess legat huvudsakligen oförändrat. Priset på utsläppsrätter har stigit något sedan förra marknadsbrevet.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	6

Priser vid stängning den 25/9

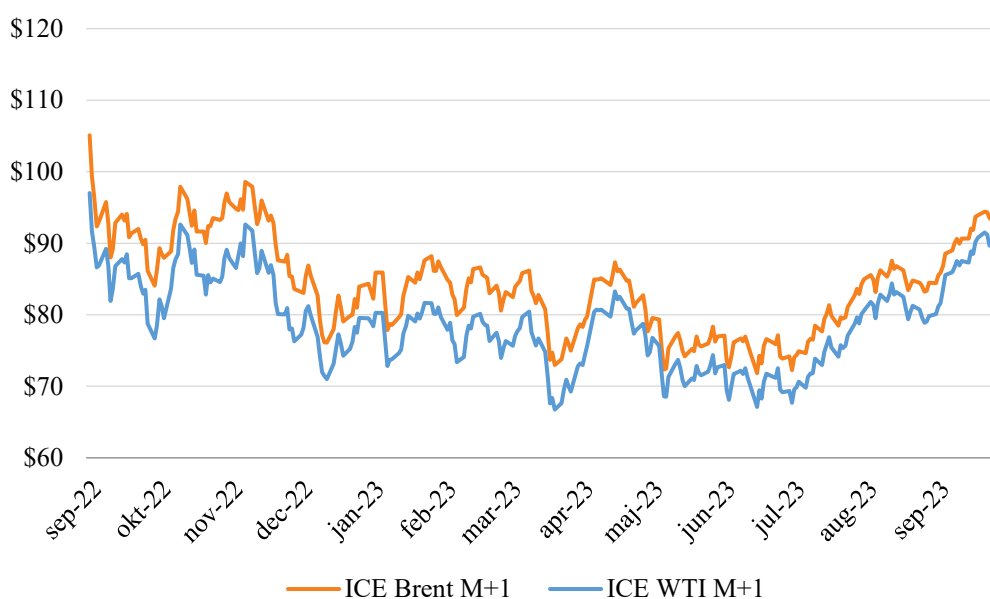
Olja	ICE Brent, front month
	93,29 USD/fat ↑*
Naturgas	ICE TTF, month ahead
	44,4 EUR/MWh ↑*
Kol	ICE API2, front month
	125,7 USD/ton ↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	85,28 EUR/ton ↑*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Oljepriset fortsätter på den uppåtgående trenden som har gällt sedan i somras. Den 25 september stängde Brent M+1 på USD93,3 per fat, vilket är en ökning med knappt USD3 per fat jämfört med förra marknadsbrevet. Det stärkta oljepriset märks både på den fysiska marknaden, med en tillfälligt pausad export av bensin och diesel från Ryssland och minskande lager på råolja och oljeprodukter, samtidigt som den finansiella handeln spekulerar kring priser över USD100 per fat för oljan framöver.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

Den 21 september meddelade Ryssland att man tillfälligt pausar all export av bensin och diesel till marknader utanför forna Sovjetunionen. Enligt Ryssland exportstoppen om att dämpa priset på bensin och diesel i Ryssland, som har stigit betydligt under det senaste året. Anledningen till att de inhemska priserna har stigit är bland annat att rubelns kurs gentemot dollarn och utformning av statliga subventioner till raffinaderierna, som har gjort det fördelaktigt för ryska aktörer att exportera bensin och diesel istället för att sälja på den ryska marknaden.

Den ryska säsongsbetonade efterfrågan på diesel skiljer sig något för från genomsnittliga globala efterfrågan, som är relativt jämn, medan den ryska efterfrågan stiger kraftigt under augusti/september när användningen inom jordbruket stiger markant. Samtidigt hänvisar det internationella energirådet IEA¹ till att omkring 80 procent av den mark som odlas för vete redan är skördad. Den ryska dieselanvändningen har också varit relativt motståndskraftig mot de höjda priserna och den ökade dieselanvändningen i och med

¹ IEA hänvisar uppgiften till det ryska jordbruksministeriet.

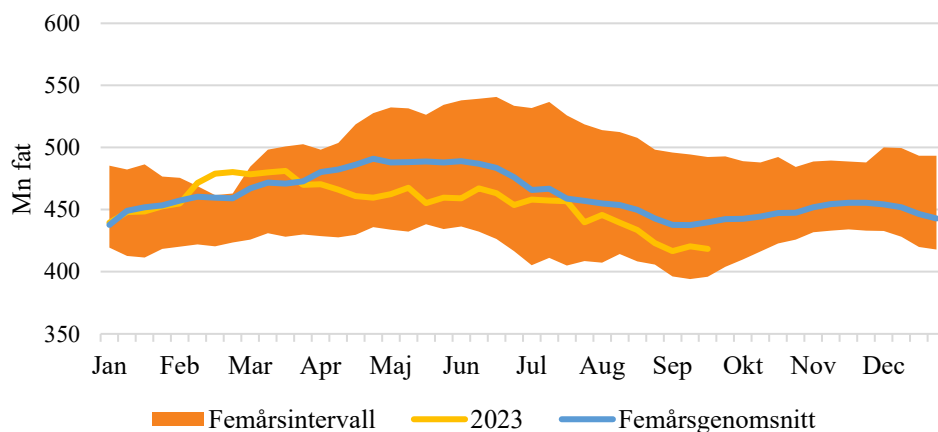
kriget, och ligger nu omkring 10 procent över nivån före kriget. Det finns ingen information i nuläget om hur länge exportstoppet kommer gälla.

Det ryska exportstoppet har pressat priserna på råolja, bensin och diesel uppåt och det finns en oro över att exportstoppet, om det kvarstår under en längre tid, kan leda till mycket strama marknader på framför allt produkter, med högre priser och en ökad risk för leveransavbrott under vintern.

Utvecklingen i Ryssland har som sagt stärkt oljepriset, trots att amerikanska centralbanken i förra veckan valde att hålla räntan kvar på nuvarande nivå men flagga för en möjlig höjning senare under året. Meddelandet indikerar att inflationen fortsatt biter sig kvar och att situationen i den globala ekonomin kan försämrats ytterligare framöver, något som normalt dämpar oljepriset.

Enligt data från IEA uppgick lagren på medeldestillat inom OECD i slutet av juli till 503,6 miljoner fat, vilket är omkring 60 miljoner fat under femårsgenomsnittet. Även diesellager i de viktiga hamnarna Fujairah och Singapore är på historiskt låga nivåer. Diesellagren i ARA har också varit strama, som en konsekvens av de rådande sanktionerna mot ryska oljeprodukter till EU.

Amerikanska råoljelager exklusive strategiska beredskapslager

Källa: EIA.

De amerikanska kommersiella råoljelagren ligger fortsatt en bit under femårsgenomsnittet. Den amerikanska energimyndigheten bedömer att de globala lagren kommer fortsätta att minska under fjärde kvartalet som en följd av en mer åtstramad utbudssituation.

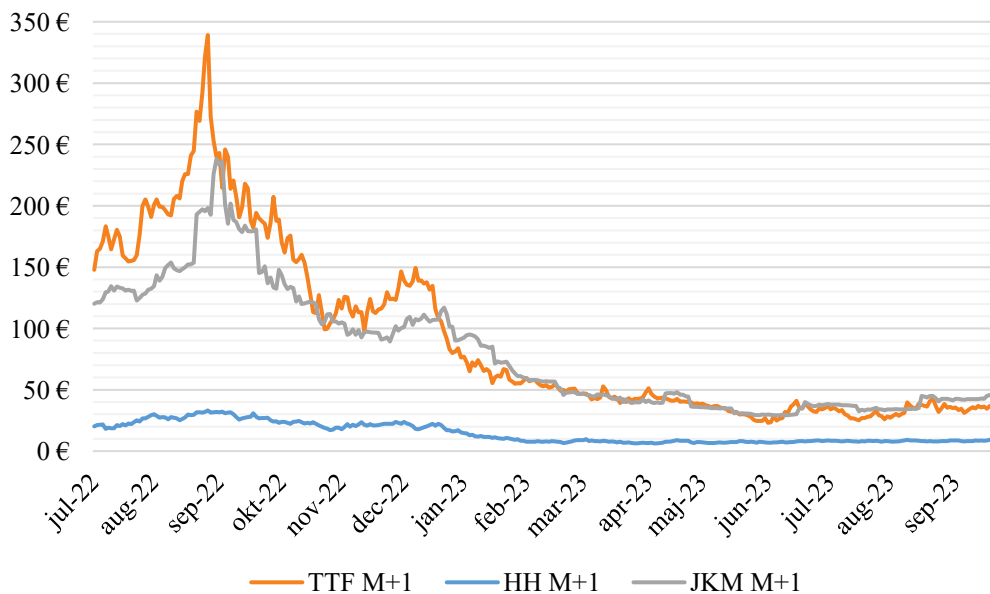
Naturgas

Priset vid den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden TTF M+1 stängde den 25 september på EUR44,4 per MWh, upp från förra marknadsbrevet då priset var EUR35,8 per MWh. Efter publiceringen av det förra marknadsbrevet gick priserna initialt nedåt och nådde som lägst EUR34,5 per MWh men började mot slutet av förra veckan att gå upp. Marknaden är volatil och priserna har gått upp trots att de europeiska gasmarknadsfundamenten med höga lagernivåer och god LNG-tillgång kvarstår. Därtill nådde partnererna i LNG-strejken i Australien en uppgörelse i slutet av förra veckan.

Som marknadsbrevet skrivit om tidigare påverkades naturgaspriserna under augusti mycket av det strejkhott som utfärdades vid LNG-anläggningar i Australien. I slutet av augusti nåddes en uppgörelse mellan facket och arbetare vid ett av de två företagen, Woodside Energy Group, och strejkhottet avväjrandes. I början av september kom åter hot om strejk, denna gång från det andra företaget Chevron. Den andra strejken inleddes den 8 september och utökades den 14 september men en uppgörelse är nu nådd och strejken avslutades i fredags.

Priserna vid det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM har sedan förra marknadsbrevet också gått upp och stängde den 26 september på EUR48 per MWh.

Naturgaspriser EUR per MWh

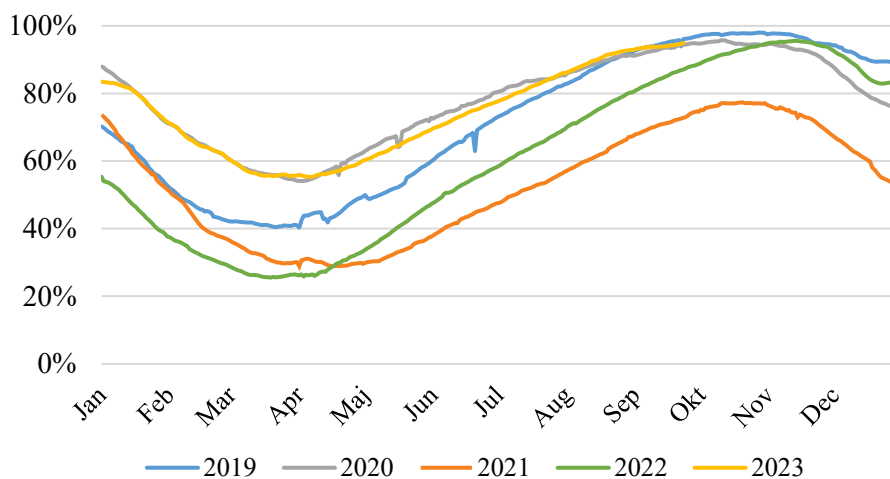

Källa: Montel.

I USA och vid den amerikanska gashubben Henry Hub är priserna fortsatt mycket lägre än i Europa och i Asien. Henry Hub stängde den 26 september på EUR8,46 per MWh.

De europeiska naturgaslagren är fortsatt på mycket höga nivåer för årstiden och uppgick den 26 september till 95 procent. Det kan jämföras med 94 procent vid förra marknadsbrevet. EU-kommissionen meddelade den 18 augusti att EU har nått sitt mål om 90 procents lagerfyllnad väl före det utsatta datumet 1 november.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

Ditte Juul Jørgensen, generaldirektör för EU-kommissionens generaldirektorat för energi, DG ENER har sagt till Financial Times att EU har de instrument som krävs för att härda ut ytterligare en vinter i följderna av Ryssland-Ukrainakriget och att EU:s importbehov av LNG kommer att fortsätta i flera decennier. Detta tolkar flera nu som en signal från Bryssel. Hon lyfte i denna kontext EU:s behov av amerikansk LNG. EU slöt förra året ett avtal med USA om att säkra ytterligare 50 miljarder kubikmeter amerikansk LNG per år till och med 2030. Förra året importerade EU 56 miljarder kubikmeter LNG från USA, vilket kan jämföras med 22 miljarder kubikmeter året innan. EU är den största köparen av amerikansk LNG.

Den nederländska regeringen bekräftade i fredags tidigare uppgifter från i juni i år om att det nederländska gasfältet Groningen permanent ska stänga ned den 1 oktober 2023, efter 60 år av produktion. Gasfältet Groningen var en gång i tiden Europas största inhemska produktion av naturgas men har till följd av jordbävningar stängts ned succesivt. Produktionen uppgick förra året till endast 2,8 miljarder kubikmeter, vilket är en minimumnivå för att kunna hålla fältet i drift. Som tidigare meddelat går det att under kommande vinter, uppvärmningssäsongen 2023/24, att återstarta gasfältet och producera en liten mängd gas vid extremkyla.

Kol och EU ETS

Kol

Under dagarna som följde närmast på publiceringen av det förra marknadsbrevet steg det europeiska priset på kol med nästan 10 procent. Detta var dels en följd effekt av utvecklingen på gasmarknaden (se ovan) och signaler om ökande kinesisk efterfrågan på kol. Under de senaste 10 dagarna har dock priset legat ganska oförändrat och marknaden i Europa är generellt välförsedd.

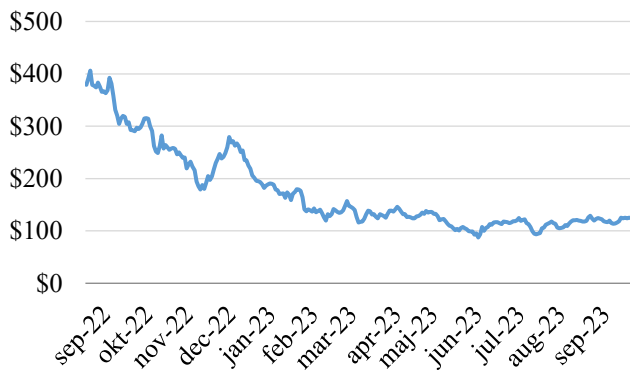
Den 25 september var det europeiska kolpriset USD125,7 per ton.

EU ETS

Den 18 september var priset på utsläppsrätter inom EU:S utsläppshandelssystem ETS nere på strax över EUR80 per ton CO₂, vilket är den lägsta nivån sedan början på juni. Sedan dess har priserna återhämtat sig något. Detta bedöms dock i betydande grad vara ett resultat av spekulativ handel, då det är svårt att se några tydliga fundamentala faktorer som skulle vara drivkraft.

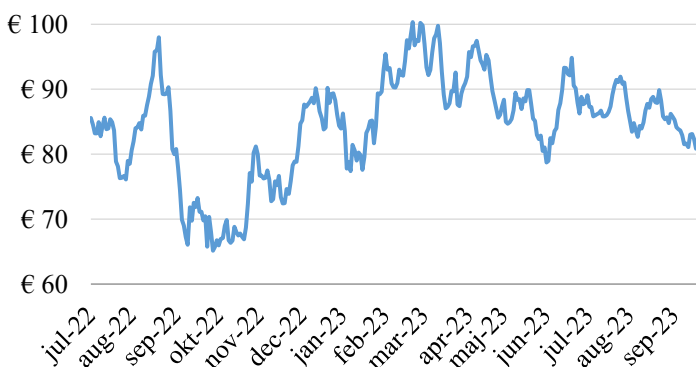
Den 25 september var utsläppsrättspriset EUR85,28 per ton CO₂.

Kolpris USD per ton

— ICE API2 M+1

Utsläppsrättspris EUR per ton

— ICE EUA, December contract

Källa: Montel